

ДА ВАМ ПРИЧАМ ШТО ИСТИНА НИЈЕ...

Избор из српске народне књижевности

српске народне приче и приповетке, српске шаљиве народне приче, српске народне легенде (предања), народне легенде о Светом Сави, новеле, анегдоте, српске народне басне и приче о животињама, српске народне бајке

друго издање

Нови Сад, 2018.

**СРПСКЕ НАРОДНЕ ПРИЧЕ
И ПРИПОВЕТКЕ**

ЂАВОЛСКА СЛАНИНА

Некакав крадљивац замотри дању у човека сланину на тавану, па дође увече, пошто људи поспу, те се састраг попне на сомић и увуче се на таван. Пошто скине сланину и упрти на леђа, пође гредом да се врати натраг, па се некако омакне, те падне наспред куће, ђе је спавао човек са женом и с ђецом.

Кад овај бубне са сланином међу њи', а човек скочи онако у мраку, па стане викати: „Ко је то?“ А крадљивац одговори: „Ја сам ђаво.“ А човек крстећи се повиче: „Па шта ћеш овђе, анате мате било?“ А крадљивац одговори: „Ћути, ево сам ти донијо једну сланину.“ А човек, још већма уплашен, повиче: „Иди бесстрага, анате мате и тебе и твоје сланине!“ А крадљивац онда рече: „Е, добро, кад нећеш, а ти ми придигни сланину да идем.“ Човек му драговољно придигне сланину, само да му се ђаво кине из куће; он упрти сланину на леђа и однесе као своју. Кад ујутру сване, онда човек види да је ђаволу придигао своју сланину.

КУДРОВ И КУСОВ

Потурчи се један обијесан Влах, а почне већма јаде хришћанима задавати, но доклен је био у своју прву праву вјеру. Након неко доба срете се на путу оца и поп и даду се у разговор. Оца да би се подсмрјао попу ће му се парохијанин потурчио, као ругајући се и силећи се рече му: „Богу вала, попе, ево отпаде од вас један ваљатан јунак и одабра нашу турску вјеру и, турске ми вјере, так’ога јунака у наше село данас нема, нити је од кад ја знам било.” Насмије се поп намјесто да се постиди, па одговори оци: „Ми у нас зовемо пса кад нема репа кусов, а онога што цијеле уши нема кудров, а пас те пас вазда.”

УТОПИО СЕ ПОП ШТО НИЈЕ РУКУ ДАО

Укрцају се у један чун пет-шест простака и један поп да се превезу преко једне ријеке илити блато, док на један мах пухне жестоки вјетар и изврне се чун, те сви у блато. По срећи сви су знали пливати до самога попа, док се почну топити, сваки од њих ухвати се за чун и препливају на другу страну. Кад се врате кући, кажу попадији све како је било и да се поп без памети и без потребе утопио. Стане у сав плач попадија кукати као коме је невоља, пак их запита: „Како се утопи?“ А они јој одговоре: „Кад се изврну чун и ми сви у воду панусмо, сви једногрлице завикасмо „Дај попе руку! Дај попе руку!“ и он могоше ласно дати тек да хоћаше, ма не даде и у толико се утопи.“ „Знам ја кукава кукавица“, рече попадија, „да је тако, ма да сте му завикали „На, попе, руку“, хоћаше скапулати, јер је вазда (Тешко мене!) научио узимати, а не давати.“

КАФА И ЊЕЗИНО ЦРНИЛО

Кад пође једном кум кнез у кума попа у варош на крсно име, најприђе изнесу му кафу. Кнез помисли да је кафа највиша част и науми кад се крсно име служи, да купи мало кафе. Кад дође кући, рече кнегињи: „Спреми ово каве тамо кад дође кум поп, да му свариш.“ Кнегиња није никад кафу ни виђела а камоли пила или варила и након неколико доба прође поп покрај њихове куће, а кнез га сврати у кућу молећи га да причека док му каву учине. Почне се поп изговарати да нема времена, а да се ноћ примиче, али залуду. Уљезе поп, а кнез жени: „Одмах каву пристави да се вари.“ Кнегиња настави по пињате воде и сву каву у воду, онако непопржену. Чека поп кад ће та кава доћи, кад кава никад варена, те поп запраши молећи да га без каве пуште. Потрчи кнез до огња и запита кнегињу: „Је ли већ варена? Је ли пуштила црnilо?“ Па кад види да није, врати се стидан говорећи: „Опрости, куме попе, Бога ради! Преварио ме у вашу варошу један лацман и лацмански син, те ми продао некакве каве која не пуштава црnilо.“ Поп се насмије, те пође дома без каве.

ОКЛАД ШТА ЈЕ НАЈБЈЕЉЕ

Даду се у разговор два пријатеља, сељанина, шта је најбјеље на овом свијету. Један од њих рече: „Млијеко“, а други да није, него једна друга ствар, те се тако опкладе. Ови потоњи, дакле, зазовне на вечеру онога што говори и 'оће да је млијеко најбјеље, пак по вечери справи га у своју постељу да леже, те пошто леже однесе свијећу из собе у којој му је пријатељ лежао и, пошто заспи, принесе му пунан шкип умузенога млијека при постељи. Нотњо дигне се гост за своје потребе, те посред млијека, а из млијека на сред куће стрмоглав, па повиче онако траповијесан иза сна домаћина. Скочи домаћин знајући шта се догодило, пак принесе свијећу и рече му: „Жао ми те, али ми је мило ће сам оклад добио, јер је дан бјељи од млијека.“

ЉЕНИВИ СЛИЈЕПАЦ

Срете једна лијенштина на путу слијепца ђе носи једну торбу пуну крува, а у другу гусле, пак сједе пред кућом једном и узме слијепца гусле, те уза њих много лијепу и красну пјесму испјева. Слушајући га, љењивац стане му завидити говорећи да нико на свијету ласније од слијепца не живи, зато што мукте једе, а уз гусле пјева без најмање бриге, те почне молити Бога да ослијепи. Бог као Бог, вала њему, одузме му вид очињи, те ондар он весео. Купи од некуда гусле и почне се учити појати, те добави вођу те с њиме по свијету крену сљепачки и сваке пјесме појући. Један дан, зар су му се биле гусле нешто поквариле, како ли, еле никако не могаше започети да с њима напредује, пак пред скупљенијема насмија се и рече: „Вала, господо, кад ми гусли лијепо не ислеишу, не мили ми се ни да сам ослијепио.“

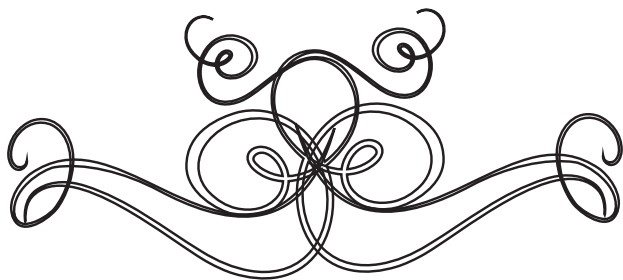
ЖЕЂА И ВИНО

Спопане тешка жеђа једнога сељака пошто је био на покладе месне обједовао, а не имајући од куда да купи, срећом види једнога свога сусједа ће носи пунану боцу вина из једне крчме дома за вечеру, а сељанин жедан и жељан вина, пође за њим, докле га пристигне, пак му открије да је жељан вина и да је врло ожедњао тако да би цијелу боцу да не предуши обличке попио. „Валај нећеш”, одговори му сусјед. Та-дар рече му жедњи сељанин: „А ти овако: ајде, пери ми, ако сву не попијем, а ти ми пљуни у брке.” „’Оћу”, рече сусјед и даде му боцу вина пуну у руке, а сељанин притегне онако жељан и жедан и својски: одвали више од поле, пак пошто се добро напије, одагне и рече: „Сад да ти је просто, пљуни ми у брке, кад си ме овако напојио.” „Валај није право ја тебе него ти мене, кад сам оваки магарац”, одговори сусјед и су по боце вина, те крене уздишући својој кући.

КАД СЕ АРЧИ НЕК СЕ АРЧИ

Приспије на ручак кум у кума тврдице изненада и кум му се нимало не обрадује, али му је за невољу морало бити да га с веселим срцем дочека и предусрете, говорећи му: „Мило ми је што си приспио, али ми је врло жао што ми се честито није намјерило него кртоле на бистру воду.“ „Остав' се, куме, душе ти“, одговори гост, „само кад је воља добра, а чуо сам да је гладну човјеку намјерна најбоља.“ Пошто наш тврдица то чује, пође у куварницу и тек што уљезе, звекну се шаком по глави, пак узевши соли баци у пињату говорећи: „Ех, мога ископања!“ Но, размисливши да сама со неће осмочити кртолу и повољити госта, узме и двије црљене паприке, те пошто и њих врх кртоле врже, рече: „Кад се арчи нек се арчи.“

**СРПСКЕ ШАЉИВЕ
НАРОДНЕ ПРИЧЕ**

ЕРО И ЦАР

Еро је сваке године носио цару пешкеш из своје башче од најбољег воћа, па једне године каже жени:

– Ево сутра носим цару дуња, кад су добро родиле и доста големе.

Жена му рече:

– Немој дуња, јазук је, ваљаће нашој дјечи до идуће зиме, него му понеси смокава један кошиц: милије ће цару бити но дуње.

Он је послуша и убере један кошиц од најбољих смокава. Ево га к цару, а цар био већ ручао, а од добре воље, па рече Ери:

– Аферим, Еро! Сједи спрема мене.

Кад Еро сједе поклекнувши на кољена, а сави руке на прси и цара смјерно у очи, цар прихвати они кошиц смокава, па једном по једном Еру у главу што више и боље могоше. Еро сваки пут који га је цар смоквом у главу звекнуо, рекао је да цар чује:

– Јараби шућур! (Богу хвала!)

Зачуди се цар, па престане ударати смоквама и упита Еру:

– Ма, болан, јеси ли луд? Ја те смоквама бијем, а ти сваком: „Јараби шућур!“ Кажи ми зашто?

– Хе, хе, честити царе, да сам ја теби донио на пешкеш дуња, као што сам био наумио, ти би мене јутрос убио; али ми жена не даде, Бог јој свакога добра дао, као што јој је и памет мимо свакога инсана!

